Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn främja jordbruk och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet. Akademien instiftades år 1811 på initiativ av Karl XIV Johan och startade sitt arbete den 28 januari 1813.

Pressmeddelande 2019-06-28

Ekosystemtjänster i skogen – viktig helhetssyn, men trubbigt verktyg för prioriteringar i skogen

Begreppet ekosystemtjänster är ett pedagogiskt bra sätt att visa allmänhet och beslutsfattare att vi på många olika sätt är beroende av naturen. Däremot är det tveksamt om begreppet ger någon konkret vägledning för en skogsägare. Det är huvudbudskapet i en rapport som nyligen har publicerats av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, KSLA.

Ekosystemtjänster är ett samlingsnamn för alla de nyttor som vi människor direkt och indirekt får av naturen. Begreppet har fått stort genomslag i politik och debatt.
2016 tillsatte KSLA en kommitté för att se om begreppet ekosystemtjänster skulle kunna medverka till bättre beslut i skogen.

Arbetet är nu klart och kommittén understryker inledningsvis att begreppet ekosystemtjänster är bokstavligen livsviktigt – det visar att vi människor är beroende av naturen för vår överlevnad och vårt välstånd.

Däremot är värdet för en skogsägare inte lika uppenbart. All skogsförvaltning handlar om att väga olika nyttor mot varandra. I rapporten räknas det upp ett 30-tal olika, ganska väsensskilda ekosystemtjänster från svensk skog – från virkesproduktion till naturupplevelser och pollinering. Forskningen har visserligen utvecklat en rad olika modeller för att värdera ekosystemtjänster, både monetära och icke monetära, men i slutändan styrs de alla av användarens antaganden och värderingar. Det finns inte något objektivt, ”rätt” sätt att värdera nyttor i förhållande till varandra, det blir alltid en jämförelse mellan äpplen och päron. Kommittén menar därför att själva begreppet ekosystemtjänster inte tillför något mervärde i skogsägarens beslutsprocess annat än att visa hur vi människor är beroende av naturen.

Rapporten analyserar också möjligheten att skapa nya marknader för ekosystemtjänster – exempelvis skulle skogsägaren kunna få betalt av samhället för en ökad inlagring av kol i sin skog, eller av kommunen för en skötsel som är extra anpassad till det rörliga friluftslivet. Men man måste konkretisera vilka specifika ekosystemtjänster som är aktuella, och frågan är om själva samlingsbegreppet då har tillfört något mervärde, menar kommittén.

Läs mer:

Ekosystemtjänster. Om äpplen och päron i skogen – KSLAT nr 4-2019.

Kontakt:

Ann-Britt Edfast, ordförande i KSLA:s Kommitté för skogens ekosystemtjänster,
ledamot i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
E-postadress: *ann-britt.edfast@ksla.se*